

Interne Memo

Aan Burgemeester / leden DT

Van , ,

Afschrift -

Bijlagen 1. Beantwoording persvragen
2. Uitnodiging richting moskeebestuurders
3. Raadsinformatiebrief

Datum 18 oktober 2021

Onderwerp Situatie n.a.v. onderzoek radicalisering NTA

Aanleiding

Op zaterdag 16 oktober jl. heeft NRC een uitgebreid artikel gepubliceerd over tien gemeenten die via onderzoek inzicht hebben geprobeerd te krijgen in de verhoudingen binnen moskeeën en, uitgebreider, de islamitische gemeenschap in hun gemeente. In dit artikel wordt ook de gemeente Helmond genoemd. Kritiek van het artikel is dat het onderzoeksbureau NTA een methode heeft gebruikt die niet is toegestaan, een methode bovendien waarin via infiltratie onderzoek is gedaan zonder dat de gemeenschap daar zelf wetenschap van heeft gehad. Naar aanleiding van dit alles is uitgezocht hoe het proces van opdrachtformulering, -verlening én -uitvoering de afgelopen maanden ook in Helmond heeft plaatsgevonden. Bovendien wordt een voorstel gedaan hoe de komende week te acteren n.a.v. het artikel in NRC, zowel richting de buitenwereld als specifiek richting de moskeeën.

Chronologische terugblik

Al langere tijd wordt in Zuidoost Brabant op regionaal niveau samengewerkt om te bekijken hoe meer inzicht kan worden verkregen in radicalisering. Het thema wordt benoemd in het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2019-2022. Ook in het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 en het Masterplan Integrale Veiligheid Helmond 2019-2022 krijgt het thema aandacht. In 2019 wordt bovendien bekend dat gemeenten zich kunnen aanmelden voor een financiering door het ministerie van J&V waarmee op lokale schaal onderzoek kan worden gedaan. Daarbij is het wel belangrijk dat er een duidelijke onderzoeksvraag ligt, gerelateerd aan de situatie in de betreffende gemeente. Op 23 september 2020 wordt er een notitie in het Beleidsoverleg van de Burgemeester gebracht waarin wordt aangegeven dat er “de afgelopen jaren meermaals commotie is geweest over de financiering van en de predikers bij één van de Helmondse moskeeën . Tevens wordt gerefereerd aan het feit dat ook de parlementaire onderzoekscommissie Ongewenste Beïnvloeding uit Onvrije Landen (POCOB) melding maakt van de voorloper van deze moskee, en van financiering uit Saudi-Arabië. Tevens, zo wordt aangegeven, is er op dat moment sprake van “een beperkte mate en vorm van contact tussen de moskee en de gemeente Helmond.” Doel van de bespreking op 23 september is **het indienen van een aanvraag voor het laten uitvoeren van een krachteveldanalyse naar de moslimgemeenschap in Helmond, in het kader van de Versterkingsgelden lokale integrale aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme in 2021.**”

Waar NRC aangeeft dat de gemeente Helmond onderzoek heeft laten doen naar sec de financiering van moskee klopt dit niet. Wel is de discussie hierover een belangrijke aanleiding geweest om mee te dingen naar middelen vanuit het ministerie van J&V. Doel is meer inzicht te krijgen op de risico's van radicalisering binnen de islamitische gemeenschap in Helmond. Twee weken later, op 5 oktober 2020, ligt een concreet voorstel voor in het Beleidsoverleg van de Burgemeester. Daarbij worden een aantal zaken genoemd die relevant zijn in het kader van het artikel van NRC.

- “De gemeente Helmond wil een goed netwerk opbouwen om signalen van radicalisering te herkennen en aan te pakken.” En: “Ook de politie wil meer zicht krijgen op de radicale elementen in de Helmondse moslimgemeenschap en vindt een krachtenveldanalyse daarvoor een goed vertrekpunt.” (= doel onderzoek)
- “Externe deskundigen”, “De analyse bestaat tenminste uit een analyse van de reeds bekende informatie, uit (participatief) praktijkonderzoek om aanvullende informatie op te halen in de gemeenschap.” En: “Vanwege de aard van het onderzoek zal dit plaatsvinden zonder dat de moslimgemeenschap daar kennis van heeft.” (= opzet onderzoek)
- “De analyse biedt de gemeente een verbeterde informatiepositie.” En: “Op basis van de analyse kan de gemeente Helmond werken aan vervolgcacties om de risico’s op radicalisering in de islamitische gemeenschap te verminderen en een signaleringsnetwerk op te zetten, door bijvoorbeeld te investeren in focusgroepen, in een netwerk van sleutelfiguren of in bondgenootschappen”. (= beoogd doel/vervolg na onderzoek)

Oftewel: de aanleiding was de vrees voor radicalisering en er is ingestemd met participatief onderzoek waarbij bekend was dat de gemeenschap er zelf niets van wist. De exacte onderzoeksmethode was op dit moment nog niet bekend.

Na 5 oktober is de aanvraag ingediend. Op 18 december 2020 zijn de middelen toegekend, en aangezien de kosten uiteindelijk onder de aanbestedingsgrens bleken te liggen, is in plaats van een aanbestedingsprocedure te volgen het onderzoek onderhands aanbesteed. Dat dit bij het bureau NTA is gedaan, is niet vreemd, aangezien dit een veel gevraagd bureau is door gemeenten en de Programmaraad Oost-Brabant, onder andere de gemeente Eindhoven heeft er goede ervaringen mee. Op 16 februari 2021 is de definitieve offerte van NTA binnengekomen, deze is op 18 februari 2021 door het Afdelingshoofd V&N ondertekend. Op 24 februari is vervolgens het onderzoek gestart, dit is op 8 maart 2021 mondeling toegelicht in het BOB. Laatste stand van zaken is dat op 22 september 2021 gesproken is over een concept-rapportage die nog officieel moet worden opgeleverd. Een afspraak hiervoor wordt nog gepland.

Boodschap gemeente n.a.v. publicaties

Vervolg op korte en middellange termijn

Maandag 18 oktober

- Beantwoording persvragen
- Uitnodiging richting moskeebestuurders
- Raadsinformatiebrief

Deze week

- Gesprek met moskeebestuurders (uiterlijk donderdag)
- Afspraak met NTA – uitdrukkelijk op ons initiatief